

Suvestinė redakcija nuo 2014-12-30 iki 2015-06-22

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [78-3945](#), i. k. 1131100NUTA00000640

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL VALSTYBĖS REGULIUOJAMŲ KAINŲ GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUJE
NUSTATYMO PRINCIPŲ APRAŠO PATVIRTINIMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. SPALIO 7 D. NUTARIMO NR. 1276 „DĖL
GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO, SKIRSTYMO, SKYSTINIMO IR LAIKYMO
ĮMONIŲ LICENCIJUOJAMOJE VEIKLOJE NAUDOJAMO TURTO VERTĖS
NUSTATYMO PRINCIPŲ PATVIRTINIMO“ IR JĮ KEITUSIO NUTARIMO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS**

2013 m. liepos 17 d. Nr. 640
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1441](#), 2014-12-15, paskelbta TAR 2014-12-19, i. k. 2014-20075

1. Patvirtinti Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo principų aprašą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 7 d. nutarimą Nr. 1276 „Dėl Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, skystinimo ir laikymo įmonių licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 123-5287);

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugpjūčio 21 d. nutarimą Nr. 1010 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 7 d. nutarimo Nr. 1276 „Dėl Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, skystinimo ir laikymo įmonių licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2012, Nr. 101-5155).

3. Siūlyti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai, vadovaujantis šiuo nutarimu patvirtintu Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo principų aprašu, patvirtinti Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Energetikos ministras

Jaroslav Neverovič

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2013 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 640

VALSTYBĖS REGULIUOJAMŲ KAINŲ GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUJE NUSTATYMO PRINCIPŲ APRAŠAS

1. Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo principų aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja kainodaros principus, kuriais vadovaujantis turi būti nustatomos valstybės reguliuojamos kainos gamtinių dujų sektoriuje.

2. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme (toliau – Įstatymas), taip pat kituose įstatymuose ir teisės aktuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1441](#), 2014-12-15, paskelbta TAR 2014-12-19, i. k. 2014-20075

3. Valstybės reguliuojamos kainos gamtinių dujų sektoriuje nustatomos vadovaujantis šiais principais:

3.1. objektyvumo – reguliuojamos paslaugų (produktų) kainos turi atspindėti gamtinių dujų įmonės patiriamas ekonomiškai pagrįstas sąnaudas, kurias patirdama gamtinių dujų įmonė saugiai ir patikimai vykdo reguliuojamąją energetikos veiklą mažiausiomis sąnaudomis;

3.2. priežastingumo – reguliuojamų paslaugų (produktų) kainos nustatomos remiantis gamtinių dujų įmonės reguliavimo apskaitos sistemos duomenimis;

3.3. efektyvumo – koreguojant gamtinių dujų įmonės reguliuojamosios energetikos veiklos sąnaudas, atsižvelgiama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) nustatytą efektyvumo užduotį ir faktiškai pasiektus efektyvumo rodiklius;

3.4. skaidrumo – visa informacija, susijusi su reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų nustatymu, yra vieša, jeigu įstatymai nenustato kitaip;

3.5. naudingumo – gamtinių dujų įmonės reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų nustatymo tikslais teikiama informacija turi būti išsami, tinkama naudoti ir suprantama tiek tos informacijos gavėjams gamtinių dujų įmonės viduje, tiek už jos ribų;

3.6. patikimumo – gamtinių dujų įmonė turi užtikrinti, kad Komisijai reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų nustatymo tikslais pateikiama informacija tiksliai atspindėtų gamtinių dujų įmonės ūkinę ir finansinę būklę, pateikiamoje informacijoje nebūtų klaidų ir nukrypimų;

3.7. pastovumo – reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų nustatymo principai turi nesikeisti (būti stabilūs) pakankamai ilgą laiką (mažiausiai vieną reguliavimo periodą), išskyrus būtinus pakeitimus dėl įstatymų pasikeitimų.

4. Nustatant reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų viršutines ribas, paslaugos teikėjo atitinkamoje reguliuojamojoje energetikos veikloje naudojamo turto vertė nustatoma vadovaujantis šiais principais:

4.1. reguliuojamojoje energetikos veikloje naudojamo turto vertė lygi šio ilgalaikio turto likutinei (balansinei) vertei 2004 m. gruodžio 31 d., padidintai su Komisija suderintų ir įgyvendintų investicijų bei atsargų, kurias gamtinių dujų įmonė nuolat privalo laikyti, suma ir sumažintai turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, apskaičiuotų Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nustatyta tvarka, ir su Komisija suderintų turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normų ir nurašyto, parduoto ar kitaip perleisto nuosavybės turto vertės suma;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1441](#), 2014-12-15, paskelbta TAR 2014-12-19, i. k. 2014-20075

4.2. į atitinkamoje reguliuojamojoje energetikos veikloje naudojamo turto vertę neįtraukiamas turto vertės pokytis, nesuderintas su Komisija, ilgalaikio turto perkainojimo

rezultatai, su reguliuojamąja energetikos veikla nesusijęs, nenaudojamas, esantis kaip atsargos, laikinai nenaudojamas turtas, taip pat turtas, įsigytas už gautas subsidijas, dotacijas, investicijų dalis, įgyvendinta panaudojus Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas, ir, atsižvelgiant į Įstatymo nuostatas, pajamos už naujų sistemų naudotojų ir (ar) gamtinių dujų vartotojų prijungimą ir nepagrįstai panaudotų investicijų lėšų suma;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1441](#), 2014-12-15, paskelbta TAR 2014-12-19, i. k. 2014-20075

4.3. Neteko galios nuo 2014-12-20

Punkto naikinimas:

Nr. [1441](#), 2014-12-15, paskelbta TAR 2014-12-19, i. k. 2014-20075

4.4. gamtinių dujų įmonių, pradedančių vykdyti licencijuojamą veiklą, atitinkamoje reguliuojamojoje energetikos veikloje naudojamo turto vertė nustatoma atsižvelgiant į suderintas su Komisija ir įgyvendintas investicijas.

5. Nustatant reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų viršutinės ribas, paslaugos teikėjo reguliuojamosios energetikos veiklos investicijų grąža nustatoma vadovaujantis šiais principais:

5.1. investicijų grąžos norma nustatoma kaip procentinis investicijų grąžos dydis, užtikrinantis naudojamo nuosavo ir skolinto kapitalo kainos padengimą. Nuosavą kapitalą sudaro gamtinių dujų įmonės turto dalis, likusi iš viso turto atėmus visus išipareigojimus. Skolintą kapitalą sudaro gamtinių dujų įmonės ilgalaikiai finansiniai išipareigojimai kreditoriams, įskaitant ilgalaikių išipareigojimų einamųjų metų dalį;

5.2. investicijų grąžos norma nustatoma kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina visam reguliavimo laikotarpiui (išskyrus investicijų grąžos normos pasikeitimus dėl įstatymų pasikeitimo), įvertinant nuosavo ir skolinto kapitalo kainą, taip pat reguliuojamojoje energetikos veikloje naudojamo kapitalo optimalią struktūrą, kuri atitinka nuosavo ir skolinto kapitalo proporciją, lemiančią mažiausią kapitalo kainą, esant optimaliai (priimtina) rizikai;

5.3. investicijų grąža reguliavimo laikotarpio antraisiais ir vėlesniais reguliavimo laikotarpio metais koreguojama atsižvelgiant į reguliuojamojoje energetikos veikloje naudojamo turto vertės pokytį ir investicijų grąžos normos pasikeitimus dėl įstatymų pasikeitimo;

5.4. investicijų grąžos norma dėl įstatymų pasikeitimo keičiama koreguojant reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų viršutinės ribas;

5.5. gamtinių dujų įmonės teigiama investicijų grąžos neatitiktis, susidariusi reguliavimo periodo metu dėl faktiškai didesnio nei Komisijos nustatyto veiklos efektyvumo, paskirstoma Komisijos nustatyta tvarka;

5.6. gamtinių dujų įmonių strategiškai svarbioms investicijoms (ar jų daliai), padedančioms siekti nacionalinės ir europinės energetikos politikos tikslų, gali būti nustatoma papildoma investicijų grąžos norma.

6. Pasikeitus esminėms gamtinių dujų tiekimo sutarties, sudarytos su kilusiu iš trečiosios šalies ir į Lietuvos Respublikos teritoriją gamtines dujas tiekiančiu užsienio subjektu, sąlygoms, laikantis objektyvių kriterijų, turi būti sudaromos sąlygos tikslinti (mažinti) nuolaidą gavusių gamtinių dujų tiekimo įmonių (arba įmonių, kurios perėmė tokių įmonių gamtinių dujų tiekimo veiklą su jai priskirtu turtu, teisėmis bei pareigomis) (toliau – įmonės) ateinančių laikotarpių gamtinių dujų kainas nebutiniams vartotojams, gamtines dujas perkantiems vartojimo Lietuvos Respublikoje (ne pardavimo ar perpardavimo) tikslams, ir sistemų operatoriams, gamtines dujas naudojančioms technologinėms reikmėms, atsižvelgiant į importuojamų gamtinių dujų kainų pokytį ir kitas svarbias aplinkybes. Tokią nuolaidą gavusios įmonės parengia ateinančių laikotarpių gamtinių dujų kainodaros tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas) ir ne vėliau kaip per mėnesį jį suderina su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Pagal Tvarkos aprašą gamtinių dujų kainų pokytis įtraukiamas į įmonių gamtinių dujų kainą dvejų ateinančių metų laikotarpiu, pradedant kitais metais nuo tų

metų, kuriais pasikeitė šiame punkte nurodytos esminės gamtinių dujų tiekimo sutarties sąlygos (ar kitu įmonės siūlomą laikotarpį), iš įmonės gamtines dujas vartojimo Lietuvos Respublikoje (ne pardavimo ar perpardavimo) tikslams perkantiems nebuitiniams gamtinių dujų vartotojams ir sistemų operatoriams, gamtines dujas naudojantiems technologinėms reikmėms. Šiame punkte nurodytas gamtinių dujų kainų pokytis taikomas nebuitinio vartotojo ar sistemų operatoriaus iš įmonės perkamam gamtinių dujų kiekiui, neviršijančiam atitinkamo nebuitinio vartotojo ar sistemų operatoriaus vidutinio gamtinių dujų poreikio (kiekio), piršto (gauto) per paskutinius dvejus kalendorinius metus iš įmonės vartojimo tikslams ir / ar technologinėms reikmėms (su 5 procentų paklaida), išskyrus gamtinių dujų kiekius, perkamus atitinkamo nebuitinio vartotojo ar sistemų operatoriaus iš paskirtojo dujų tiekėjo per suskystintų gamtinių dujų terminalą. Kitiems šiame punkte nurodytiems nebuitiniams gamtinių dujų vartotojams ir sistemų operatoriams, kurie gamtinių dujų per paskutinius dvejus kalendorinius metus iš įmonės vartojimo tikslams ir / ar technologinėms reikmėms nepirko, šiame punkte nurodytas gamtinių dujų kainų pokytis tokiems subjektams, kai šie perka šiame punkte nurodytiems tikslams, taikomas Tvarkos apraše nustatytais nediskriminacinėmis sąlygomis. Jeigu įmonė tokio tvarkos aprašo neparengia ir / ar nesuderina su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę, atlikusi rinkos tyrimą pagal Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 11 straipsnį, taikyti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme nustatytas reguliavimo priemones.

Papildyta punktu:

Nr. [1121](#), 2014-10-20, paskelbta TAR 2014-10-21, i. k. 2014-14422

Punkto pakeitimai:

Nr. [1451](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20818

7. Gamtinių dujų įmonių ir Komisijos veiksmai arba neveikimas, įgyvendinant Aprašą, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1121](#), 2014-10-20, paskelbta TAR 2014-10-21, i. k. 2014-14422

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1121](#), 2014-10-20, paskelbta TAR 2014-10-21, i. k. 2014-14422

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 640 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo principų aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 7 d. nutarimo Nr. 1276 „Dėl gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, skystinimo ir laikymo įmonių licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principų patvirtinimo“ ir jį keitusio nutarimo pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1441](#), 2014-12-15, paskelbta TAR 2014-12-19, i. k. 2014-20075

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 640 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo principų aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 7 d. nutarimo Nr. 1276 „Dėl Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, skystinimo ir laikymo įmonių licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principų patvirtinimo“ ir jį keitusio nutarimo pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1451](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20818

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 640 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo principų aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 7 d. nutarimo Nr. 1276 „Dėl Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, skystinimo ir laikymo įmonių

licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principų patvirtinimo“ ir jį keitusio nutarimo pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo